

zůstavitelovi žalovati jen pozůstalost, zastoupenou přihlášeným dědicem, nebo — což jest totéž — dědice jako zástupce pozůstalosti (§§ 550, 807, 812 a 821 obč. zák.), tedy nikoli osobně tak, že by dědic byl osobně povinen žalobní nárok splniti a že by dokonce byl osobně povinen útraty sporu zaplatiti, jak to právě žalobce v tomto případě navrhol. Jest tedy na omylu dovolací odpověď žalobcova, domnívající se, že vlastnictví pozůstalosti nabývá se již nastoupením dědictví, čímž patrně rozumí dědickou přihlášku, a poukazující na § 547 obč. zák. Tento předpis nutno vykládati v souvislosti s ostatními předpisy, jak občanského zákona, tak nesporného řízení. Tvrzení dovolací odpovědi, že byla pozůstalost odevzdána žalované již 1. prosince 1925, odporuje pozůstalostním spisům, z nichž je vidno, že toho dne byla odevzdací listina sice připravena, že však teprve poté byly spisy k vyměření poplatků zaslány a že teprve dne 10. února 1927 vydáno bylo usnesení, že se pozůstalost odevzdává podle nástinu připraveného dne 1. prosince 1925. Dále jest z pozůstalostních spisů zřejmo, že odevzdací listina byla účastníkům doručena dne 14. února 1927 a že jí právě nynější žalobce rekurssem napadl a že byla rekursním soudem zrušena. Není tedy odevzdání provedeno až do dnes. To vše stalo se však již po ukončení sporu v první i ve druhé stolici, ano i po podání dovolacího spisu, který došel k soudu dne 5. února 1927. Spor však jest rozhodnouti podle skutkového a právního stavu, jaký tu byl v době vydání rozsudku první stolice (§ 406 c. ř. s.). V té době byla tu ještě hereditas iacens jako samostatný podmět právní a v té době nebyla ještě žalovaná ke sporu pasivně oprávněna. Tím však není vyloučeno, by se žalobce proti téže žalované, bude-li jí pozůstalost pravoplatně odevzdána, nedomáhal téhož nároku v budoucnosti, aniž by bylo třeba již nyní řešiti otázku, zda a pokud by byl nárok žalobní odůvodněn.

Čís. 7014.

Vznesl-li manžel žádost o povolení rozluky podle §u 17 rozl. zák. a manželka po doručení žádosti podala žalobu o rozluku, nelze přerušiti řízení o žádosti manžela až do rozhodnutí o manželčině žalobě. Žalobu manželčinu nelze odmítnouti, nýbrž lze pouze řízení o ní přerušiti podle obdoby §u 190 c. ř. s. až do pravoplatného rozhodnutí o manželově žádosti. Bude-li k této žádosti manželství pravoplatně rozloučeno, bude lze řízení o manželčině žalobě znovu zahájit jen co do otázky manželovy viny, pakli však by žádost manželova za rozluku byla zamítnuta, tedy i co do otázky rozluky samé.

Zněl-li návrh manželky na přerušeni řízení nesporného, jest přípustností stížnosti posuzovati podle §u 16 nesp. říz., nikoliv podle §u 192, druhý odstavec c. ř. s.

(Rozh. ze dne 26. dubna 1927, R I 238/27.)

Na základě rozsudku ve sporu o rozvod manželství od stolu a lože žádal manžel o povolení rozluky. Žádost manželova byla doručena man-

želce dne 16. prosince 1926. Dne 21. prosince 1926 podala manželka žalobu o rozluky manželství. Žádost její, by řízení o žádosti manžela o rozluky bylo přerušeno až do rozhodnutí rozlukového sporu s o u d p r v é s t o l i c e zamítl. D ů v o d y: Rozsudek tohoto soudu ze dne 30. října 1926, jímž byl vysloven rozvod manželství z viny manželčiny, nabyl právní moci. Podle §u 17 rozl. zák. může každý manžel žádati za rozluky na podkladě provedeného již sporu o rozvod. Není tedy třeba žaloby na rozluky. Podala-li druhá strana takovou žalobu, činí tak proto, že zmeškala lhůtu pro opravný prostředek proti rozsudku rozvodovému. Právoplatnému rozsudku bylo by lze čeliti žalobou o obnovu nebo pro zmatečnost a pak by ovšem bylo možno navrhopati, by bylo přerušeno řízení rozlukové, jež jest řízením nesporným. Podáním žaloby o rozluky podle názoru soudu tohoto přerušeni domáhati se nelze. R e k u r s n í s o u d napadené usnesení potvrdil. D ů v o d y: Poukazuje se na správné, stavu věci i zákonu odpovídající odůvodnění napadeného usnesení, k němuž se vzhledem k obsahu stížnosti jen dodává, že okolnost, že stěžovatelka podala zatím žalobu o rozluky manželství, nemá předurčujícího významu pro rozhodnutí o žádosti zapřeměnu rozvodu v rozluky, poněvadž zákon účinek takový se žalobou o rozluky manželství nespojuje a soud nemá povinnosti ani práva, by své rozhodnutí o žádosti za rozluky ve smyslu §u 17 zák. rozl. odložil až do té doby, kdy spor o rozluky manželství bude rozhodnut, nýbrž musí za podklad svého rozhodnutí položit ten stav věci, jaký tu je v době rozhodování, a zkoumati jen, zdali jsou splněny zákonné předpoklady pro povolení rozluky manželství posud trávajícího (§ 17 zák. rozl.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Nemístně odvolává se stížnost na rozhodnutí 2291 sb. n. s., neboť tam šlo o případ právě opačný, že totiž byla podána žaloba o rozluky a této bylo odporováno námitkou nepřípustnosti pořadu práva z toho důvodu, že věc vyříditi jest pořadem řízení nesporného ve smyslu §u 17 zák. rozl., kterážto námitka uznána byla bezdůvodnou. V projednávaném případě však podán naopak návrh na rozluky ve smyslu §u 17 rozl. zák. a činí se námitka, že odpůrkyně podala o rozluky žalobu a že dlužno vyčkati výsledku této žaloby, než se o onom návrhu na rozluky podle §u 17 rozl. zák. rozhodne. Není příčiny vyčkávatí výsledek žaloby o rozluky. Manžel, žádající podle §u 17 rozl. zák. za rozluky na základě rozvodu vysloveného právoplatným rozsudkem z viny manželčiny, má k tomu plné právo, a manželce se tím újma neděje, neboť to, co žalobou o rozluky mimo rozluky samu a tudíž nad výrok, jenž může býti vynešen podle §u 17 rozl. zák. ještě lze docílití, totiž výroku, že na rozluce jest vinen také manžel, se jí tím nikterak neodnímá a nezkracuje, neboť tento výrok o vině manželově vždy bude moci ve sporu o rozluky býti vydán a musí ovšem rozsudek ve sporu tom právě na tuto otázku viny manželovy býti omezen, bude-li manželství rozlučeno dříve usnesením podle §u 17 rozl. zákona, neboť dvakrát je rozlučovati nelze. To jest

vlastně jádrem otázky. Jde totiž o to, by o rozluce jednoho a téhož manželství nebylo řízeno a rozhodováno dvakrát, a jako tu je na místě námitka věci rozsouzené, tak je tu také na místě námitka rozepře zahájené a k oběma těmto překážkám musí soud podle §u 240 třetí odstavec c. ř. s. přihlížeti z moci úřední. Tak kdyby šlo o dva spory. Zde arcif nejsou dva spory, nýbrž jen jeden a místo druhého řízení nesporné, avšak to jest podle povahy věci jednostejné, neboť pořád jde o tutéž věc (totéž manželství) a tytéž strany, a má podle návrhů manželství rozlučeno býti v obojím řízení, ale rozlučovati je dvakrát jest nepřipustno. Proto musí zde předpisu §u 240 třetí odstavec c. ř. s. použito býti obdobně a musí se říci, že je věc již zahájena, ale poněvadž nejde o jediný a týž nárok, nýbrž jde o manželství a tudíž o dvojí nárok, v nesporném řízení totiž o nárok manželův na rozluky a v řízení sporném o nárok manželčin na rozluky, dlužno počítati s případem, že může jeden nárok býti důvodný a druhý bezdůvodný, takže jeden může býti zamítnut a druhému může býti dáno místo, a proto nelze užiti obdobně i §u 233 prvý odstavec c. ř. s., podle něhož věc později zahájenou jest pro tuto závadu odmítnouti, nýbrž nutno použiti obdoby §u 190 c. ř. s., podle něhož, je-li řízení o předurčující věci zahájeno, má býti vyčkáno jeho výsledku. Když tedy žádost manželova za rozluky podle §u 17 zák. rozl. doručena manželce dne 16. prosince 1926, tím dnem tedy byla tato věc zahájena (§ 232 prvý odstavec c. ř. s. obdobně), žaloba manželčina o rozluky však podána teprv dne 21. prosince 1926, tedy ovšem přednost má žádost manželova, ale žalobu manželčinu nebude lze odmítnouti, nýbrž řízení o ní jen přerušiti podle obdoby §u 190 c. ř. s. až do právoplatného rozhodnutí o žádosti manželově, a bude-li k této žádosti manželství právoplatně rozlučeno, bude lze řízení o žalobě manželčině obnoviti jen co do otázky viny manželovy, pakli však by žádost manželova o rozluky byla zamítnuta, tedy i co do otázky rozluky samé. Doložiti sluší, že návrh zní na přerušeni řízení nesporného, že tedy přípustnost stížnosti se řídí podle §u 16 nesp. pat. a nikoli podle §u 192 druhý odstavec c. ř. s.

Čís. 7015.

Usnesení, jímž bylo rozhodnuto o návrhu věřitele na vyhlášení úpadku, dlužno odůvodniti, popřel-li dlužník nezpůsobilost k placení. Nestalo-li se tak, jde o zmatečnost podle §u 477 čís. 9 c. ř. s.

Věřitel, jenž učinil podle §u 71 konk. ř. návrh na vyhlášení úpadku, jest oprávněn vzíti ho zpět, avšak může tak učiniti s účinkem jen, dokud se soud neusnesl na vyhlášení úpadku. Bylo-li však usnesení, jímž bylo vyhověno návrhu na vyhlášení úpadku, právoplatně zrušeno, dlužno opět při rozhodování otázky, zda má býti na dlužníkovy jmění vyhlášen úpadek, přihlídnouti k podání věřitele, jímž vzal zpět návrh na vyhlášení úpadku.

(Rozh. ze dne 26. dubna 1927, R I 248/27.)